

Louise Billet

Gestrand op Urk

Voor iedereen die ooit in mij geloofd heeft.

1 JULI

Emma

DERTIG JAAR. Dertig jaar en nog niets bereikt in mijn leven. Nee, Emma, nee. Je mag zo niet meer denken, peper ik mezelf in. Ik probeer me te focussen op de wondermooie omgeving. De zon komt aan de rand van de horizon piepen en de hemel kleurt lichtrood. Om me heen zie ik niets anders dan water, het schijnbaar eindeloze wateroppervlak contrasteert met de vroege ochtendlucht. Wat een schilderachtig plaatje, dat onderbroken wordt door de Ketelbrug. De brug is zowat achthonderd meter lang en verbindt de Noordoostpolder met Oostelijk Flevoland. Blijkbaar is dit een van de langste bruggen van Nederland. Oké, ik heb misschien een béétje research gedaan. Dat moet wel als je twee maanden op Urk gaat wonen om er als au pair te werken. Na alles wat er in mijn thuisstad Antwerpen is gebeurd, vond ik het hoog tijd om iets compleet anders te doen met mijn leven. Vergeet even het feit dat ik geen ervaring heb met kinderen en tot enkele dagen geleden amper van het begrip ‘au pair’ gehoord had. Waarom zeggen mensen niet gewoon nanny? Of babysit? Ik heb het echt moeten opzoeken, het verschil is blijkbaar heel eenvoudig: een nanny gaat naar huis na haar werk, een au pair woont bij het gezin in. Hoe ik op het idee ben gekomen om au pair te worden? Ik zag een blog van een of andere influencer die vroeger boekhoudster was en na een burn-out als au pair is beginnen werken. Nu is ze wel fulltime content creator, maar bon, haar verhaal was dus inspirerend. Een betere carrièreswitch had ik zelf niet kunnen bedenken. Een betere manier om uit

mijn geliefde Antwerpen te vluchten ook niet. Via een gerenommeerde site voor au pairs stootte ik op de oproep van een zekere Gerrit Kramer, een veertiger die een restaurant heeft op Urk. Hij had vooral een au pair nodig om deze zomer op zijn tienjarige dochter Nelleke te passen. Ja, ik geef het toe: ik had tot twee dagen terug ook geen idee waar Urk lag. En ja, ik heb een beetje geoefeld in mijn sollicitatiebrief. Ervaring als leidster bij de jeugdbeweging doet het altijd goed, bij elke sollicitatie voor de meest uiteenlopende jobs. Weet die Gerrit veel dat ik nooit een jeugdbeweging van dichtbij heb gezien. Zijn oproep klonk redelijk wanhopig en stond nog maar vijf minuten online toen ik hem zag. Net omdat Urk mij zo onbekend klonk, heb ik meteen de sprong gewaagd. Die arme Gerrit heeft zo snel op mijn sollicitatie gereageerd dat ik me afvraag of hij überhaupt mijn cv geopend heeft. Mijn beste vriendin Tess verklaarde me voor gek toen ik haar eergisteren vertelde over mijn impulsieve actie. Volgens haar bestaat er een andere, eenvoudigere oplossing voor mijn problemen, maar ik zie dat op dit moment niet.

Als je van de duivel spreekt: Tess belt. Ik accepteer de oproep en druk daarbij per ongeluk mijn gps weg. Verdorie.

‘Fijn dat je belt, lieverd, maar ik heb daardoor mijn navigatie-app uitgeschakeld. Nu weet ik niet meer welke kant ik op moet’, zucht ik geïrriteerd. ‘Afslag Urk, dat zal alvast kloppen’, mompel ik erachteraan.

‘Ook goeiemorgen, zonnestraaltje. Ik wou gewoon weten of je er al was. Het bleef zo lang stil.’

‘Ik ben verloren gereden’, geef ik schoorvoetend toe.

‘Lieverd, je bent de enige die er elke keer in slaagt om te verdwalen, zelfs als de gps haarfijn aanwijzingen geeft. Het is een wonder dat je de juiste afslag hebt.’

‘Ha ha, ik kom niet meer bij.’

‘Trouwens, waarom ben je er in godsnaam mee akkoord gegaan om al om acht uur ’s ochtends in Urk te zijn?’ Tess ratelt zorgeloos verder. Ik ben dankbaar voor onze hechte vriendschap, maar het zou nu toch wel verdomd handig zijn als ik die navigatie-app weer zou kunnen opstarten.

‘Het is óp Urk, niet ín Urk, volgens de inwoners. Urk was namelijk oorspronkelijk een eiland in het IJsselmeer, maar werd in 1942 opgeslokt door het vasteland. Er zijn dus echt indrukwekkende droogleggingen aan vooraf gegaan en...’

‘Het is oké, Ems, ik snap het. Een geschiedenisles over Urk is nu niet per se nodig. Ik vroeg gewoon waarom je niet later hebt afgesproken met die Gerrit.’

‘Ik wil een goeie indruk maken. Bovendien gaat zijn restaurant om elf uur open, het leek me handig om nog genoeg tijd te hebben voor een kennismaking.’ Ik grom gefrustreerd omdat ik net een bord richting Urk voorbij zie flitsen. Omkeren is de boodschap.

‘Hmm’, antwoordt Tess lauw. Zij is veel assertiever dan ik en ging vast zeggen dat Gerrit knettergek is om iemand vanuit Antwerpen zo vroeg 210 kilometer te laten rijden.

‘Ik ga ophangen, Tess, want binnen een halfuur moet ik er echt zijn en het gaat nog vreselijker dan anders zonder gps. Ik moest net omkeren en...’

‘Sorry, Ems, laat gewoon iets weten als je in dat godvergeten gat ben, oké?’

‘Doe ik, kus!’

Een kwartier later heb ik eindelijk mijn bestemming bereikt. Het is niet zo druk als ik het parkeerterrein in het havengebied van Urk oprijd. Gerrit vertelde me dat ik hier mijn auto moet achterlaten omdat hij zelf geen plaats heeft voor een tweede auto. Naar het schijnt kan ik alles perfect te voet doen. Weet hij veel dat mijn conditie beneden alle peil is. Eigenlijk moet

die man niet te veel van me weten. Het enige wat hij moet doen, is me helpen mijn leven weer op orde te krijgen, maar dat ga ik hem niet vertellen.

Een lauwe zeebries waait de losse lokken haar uit mijn ogen als ik uit m'n auto stap. De zeelucht kriebelt in mijn neus en met gesloten ogen haal ik diep adem. Eindelijk weg van alle ellende in Antwerpen. Die gedachte geeft me even rust, tot ik beseft dat ik hier au-pair-verplichtingen heb. Hopelijk is dat restaurant niet al te ver, want ik heb geen zin om heel Urk te verkennen met een koffer die twintig kilo weegt. Ik vis mijn telefoon uit mijn handtas en tik het adres in. Het scherm wordt plots zwart, batterij leeg. Serieus?! Kan ik hiervan Tess de schuld geven? Waarom moest ze daarnet ook alweer per se bellen? Met het nodige drama haal ik mijn extra large trolley uit de kofferbak en maak daarbij een kras op mijn bumper. Dat restaurant zal ik dus op goed geluk moeten vinden. De moed zakt me echter in de schoenen als ik het centrum van Urk binnenstap. De huizen lijken hier allemaal op elkaar en ook al ligt het restaurant bij de vuurtoren en zie ik het ding boven de daken uitsteken, ik heb geen idee hoe ik er raak. Volgens mijn smartwatch moet ik er binnen acht minuten zijn. Onmogelijk. Ik sta nog steeds als een idiote, zenuwachtige toerist in het midden van de straat na te denken over een mogelijk verstandige route als een bejaarde man zijn huis verlaat.

'Goeiedag meneer, ik ben nieuw hier en...' Mijn zin is nog niet eens af of de man onderbreekt me al.

'*Aja, wat oal je eut in Urk?*' Zijn vriendelijke ogen twinkelen nieuwsgierig, maar ik begrijp totaal niet wat hij zegt. Nieuwe poging: 'Goeiedag meneer, ik ben nieuw hier en zoek het restaurant 'Onder de vuurtoren' van Gerrit Kramer. Kunt u mij helpen?'

'*Aja, wat oal je eut in Urk?*'

Hoezo stelt hij me nu dezelfde vraag? Waarom begrijpt hij me niet? Spreken die Urkers hier een andere taal of zo? We zijn toch in Nederland? De man had net zo goed Chinees kunnen spreken. Ik begin me serieus af te vragen waar ik ben beland. Dit is echt een hopeloze zaak. Dan herinner ik me plots dat de Urkers hun eigen dialect hebben, gelukkig is het vooral de bejaarde bevolkingsgroep die dat taaltje nog gebruikt. Dat heb ik ergens gelezen tijdens mijn speedcursus Urk.

‘Gerrit Kramer? Restaurant? Waar?’ Ik haal daarbij hulpeloos mijn schouders op en kan alleen maar hopen dat hij eindelijk doorheeft waar ik het over heb. Net als ik de hoop wil opgeven, grijpt de man mijn arm en sleurt me mee de straat in. Ik kan nog net op tijd mijn koffer grijpen. Hopelijk snapt hij nu echt wat ik wil zeggen. Of hij ontvoert me, kan ook natuurlijk. De typische vissershuisjes flitsen voorbij, want de man houdt een stevig tempo aan. Die is wel fit voor zijn leeftijd. Hij kriskrast als een racepiloot door de vele steegjes. Als hij me nu zou achterlaten, vind ik mijn auto nooit meer terug. We passeren een kerkje of tien – zo voelt het toch – en plots staan we voor het restaurant. Ik bedank de man uitvoerig, maar hij is al uit het zicht verdwenen. De straat ligt er verlaten bij. De meeuwen krijzen, golven spetteren tegen de dijk en een leeg colablikje rolt over de straatstenen, voortgestuwd door de wind. Wat een heerlijke eerste indruk van Urk.

Ik ben net op tijd, nog drie minuten. Ik ben best zenuwachtig voor mijn ontmoeting met Gerrit en Nelleke. Gerrit heeft deze voormiddag zijn werkschema aangepast om even tijd voor me te maken. Bovendien heeft hij Nelleke expres niet naar school gestuurd, zodat ze rustig met mij kon kennismaken. Ik voel dus wel een zekere druk.

De deur van het restaurant piept als ik hem opendoe en meteen zie ik een schattig blond meisje aan een van de tafeltjes

zitten. Ze zit geconcentreerd te kleuren, ze kijkt zelfs niet op als ik naast haar ga staan.

‘Hallo, ben jij Nelleke? Ik zoek je papa, Gerrit.’ Ze wijst naar de keukendeur achter de bar en net op dat moment verschijnt een man in de deuropening.

‘*Gemurigen, beeye Emma?*’

Nee toch, die spreekt ook alleen maar Urker dialect. Misschien was dit hele au-pair-idee toch een slecht plan.

‘Ja, Emma.’ Ik wijs dommig naar mezelf en voel me een kleuter die net leert spreken. ‘Ik kom hier als au pair voor u werken.’ Elk woord spreek ik overdreven nadrukkelijk uit in de hoop dat hij me begrijpt.

‘Zo goed articuleren hoeft nu ook weer niet, Emma. Ik begrijp heus wel Algemeen Nederlands. Begrijp jij geen Urker dialect? Je komt toch wel uit de buurt, hoop ik?’

Door Gerrits smekende blik overweeg ik even om te liegen, maar dat zou wel heel erg ongeloofwaardig zijn. In ieder geval spreekt hij ook gewoon Nederlands, daar ben ik al blij om.

‘Nee, ik kom uit Antwerpen. Dat stond toch in mijn sollicitatiebrief?’

Gerrit gromt iets onverstaanbaars en komt naar me toe. Hij is een beetje intimiderend, want hij is zeker een kop groter dan ik. Zijn stoppelbaard heeft duidelijk al enkele dagen geen scheerapparaat gezien, hij ziet er echt moe uit. Zijn zwarte haar piekt alle kanten op, een spannend T-shirt met de naam van het restaurant erop benadrukt zijn spiermassa. Focus Ems, je bent op Urk om au pair te spelen, niet om je baas zo nauwkeurig te observeren. Hij mag er wel zijn, ook al is hij een heel ander type dan...

‘Oké, dan zal ik het met jou moeten doen, er zit niets anders op. Dat wordt twee maanden doorbijten.’

Vergeet wat ik zei. Wat een onbeschofte kwal. Er borrelt medelijden in me op voor de vrouw die met hem samen is. Ik

ga ervan uit dat een koppel dit grote, gezellige, ietwat verouderde restaurant runt, al heb ik nog geen partner gezien en stond alleen Gerrits naam bij de oproep op de site voor au pairs. Dat wil niets zeggen natuurlijk.

‘We hebben ook niet gebeld met elkaar om kennis te maken, anders had je mijn accent wel gehoord’, antwoord ik gevat. Ik haat het als mannen denken dat ze zich alles kunnen permitteren. Gerrits frons wordt dieper en hij opent zijn mond wellicht om een sneer terug te geven, maar houdt zich in als zijn blik op z’n dochter valt. Eén nul voor België, arrogante Urker.

Gerrit

EEN AU pair uit België? Waar ben ik aan begonnen? Had ik haar sollicitatiebrief maar gelezen. Tuurlijk ging ik ervan uit dat een Nederlandse meid uit de buurt zich zou aanmelden en niet een verwaande Antwerpse dertiger. Ik heb nu al een gloeiende hekel aan die irritante, zelfingenomen grijns op haar gezicht. Hoe ziet ze er ook uit? Tja, als iemand die uren heeft gereden om hier te geraken zeker? Lange bruine lokken samengebonden in een slordige knot op haar hoofd, een koffievlek op haar T-shirt en een jogging die betere tijden heeft gekend... Ik werp een blik op de reusachtige koffer bij de deur en vraag me af of ze van plan is om twee jaar te blijven in plaats van twee maanden. Tijd om je te herpakken, Gerrit. Deze meid moet gewoon doen waarvoor ze betaald wordt: zorgen dat Nelleke en Daan een mooie zomer beleven terwijl Annie en ik de zaak proberen draaiende te houden.

‘Kom, ik leid je hier even rond en daarna toon ik thuis je kamer.’ Emma volgt me naar de keuken, geeft haar ogen duidelijk de kost en bestudeert opvallend geïnteresseerd onze nieuwe oven. Zou ze een achtergrond hebben in de horeca? Misschien moet ik toch eens die sollicitatiebrief lezen. Misschien kan ik haar beter inzetten in de zaak dan haar voor de kinderen te laten zorgen?

Na mijn minirondleiding is het tijd om Nelleke en Emma even te laten praten, om te zien of het mogelijk klikt tussen hen. Niet dat ik er nog iets aan kan veranderen, want ik heb die au pair nodig.

‘Dit is dus Nelleke, mijn dochter. Ze houdt van dieren, tekenen, fietsen en zingen. Is het niet, Nel?’ Ze kijkt niet eens op en tekent onverstoorbaar verder. ‘Nelleke lieverd, zeg eens dag tegen Emma.’

‘Ik wil een hond.’

O nee, daar gaan we weer. ‘Ja, bedankt om me daaraan voor de duizendste keer te herinneren. Ik heb geen tijd voor een hond, dat heb ik al uitgelegd. Daarom ook hebben we Emma nodig, voor als ik aan het werk ben.’

Ik moet nogal hulpeloos naar Emma hebben gekeken, want zij gaat op haar hurken zitten op de hoogte van Nelleke. ‘Hoi, ik ben Emma en wij gaan deze zomer een heleboel leuke dingen doen samen.’

Mijn dochter werpt me haar meest boze blik toe.

‘Ik ben tien, ik kan heus op mezelf passen. Emma kan wel voor Daan zorgen.’

Ik zie hoe de glimlach van Emma’s gezicht is verdwenen als ze weer recht staat. Neen, een erg warm welkom is dit niet. Natuurlijk heeft ze er geen idee van wie Daan is, dat deel van m’n leven heb ik niet verteld. Ik heb haar gelokt als au pair voor één kind, niet voor twee. Daan is vijf en een lastpak eersteklas. Bon, tijd om haar dat te vertellen, wel zonder dat van die lastpak, dat laat ik haar wel zelf ontdekken.

‘Daan is het zoontje van Annie, mijn vriendin. Hij is vijf. We zijn een nieuw samengesteld gezin en wonen een paar straten verderop.’

Emma’s mond valt open en ze zoekt steun bij de tafel. Ze pakt een van Nellekes tekeningen en wappert zichzelf frisse lucht toe. Nelleke schenkt haar een giftige blik, maar ze lijkt het niet te merken. Gaat ze flauwvallen? Moet ik een glas water voor haar halen? Wat doen Belgische mensen als ze in paniek raken? Ik heb geen flauw idee.

‘Annie zal deze zomer veel meehelpen in het restaurant. Het was moeilijk om personeel te vinden.’